

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การผลิตและการตลาดกาแฟของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร
Coffee Production and Marketing by Farmers in Chumphon Province

ณัทธิดา สุขเสวียด (Nuttima Suksavead)* พรชุลี นิลวิเศษ (Pornchulee Nilvises)**

สุนันท์ สีสังข์ (Sunun Seesang)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (2) สภาพการผลิตกาแฟ (3) สภาพการตลาดกาแฟ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดกาแฟของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในจังหวัดชุมพร จำนวน 12,858 ราย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 388 ราย สุ่มตัวอย่างแบบง่าย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 45.63 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.67 คน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรจากสื่อบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง พื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 11.72 ไร่ แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.13 คน ในรอบปี 2555 มีรายได้จากผลผลิตกาแฟเฉลี่ย 338,945.49 บาทต่อไร่ รายจ่ายเฉลี่ยต่อไร่จากการผลิตกาแฟเฉลี่ย 43,660.16 บาท เกษตรกรใช้เงินทุนของตนเอง (2) พื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ ดินร่วน ปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้า ขยายพันธุ์ด้วยตนเอง กำหนดระยะปลูก 3x3 เมตร ขุดหลุมปลูกและรองก้นหลุมด้วยหินฟอสเฟต อายุต้นพันธุ์ที่ใช้ในการคัดเมล็ดไปเพาะเป็นต้นพันธุ์ 8-10 ปี ใส่ปุ๋ยเคมีในระยะเตรียมต้น ระยะออกดอก ระยะสร้างผลโดยการหว่าน เฉลี่ย 50.21 46.23 และ 65.51 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ป้องกันกำจัดแมลงด้วยแรงงานคน กำจัดวัชพืชด้วยสารเคมี รีดแขนงกาแฟหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้สีผิวเป็นตัวชี้วัดในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้เครื่องคัดหญา (3) ปริมาณผลผลิตกาแฟเฉลี่ย 193.38 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนใหญ่ขายผ่านพ่อค้าคนกลาง เพราะสะดวกรวดเร็ว มีการเก็บรวบรวมผลผลิตเอง แหล่งข้อมูลราคาขายส่งและขายปลีกจากพ่อค้าในท้องถิ่นและเพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยพ่อค้ารับซื้อเป็นผู้กำหนดราคาและได้รับเงินทั้งหมดเมื่อขายผลผลิตแต่ละครั้ง (4) เกษตรกรมีปัญหาน้ำและสารเคมีราคาแพงในระดับมากที่สุด และปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ราคาผลผลิตกาแฟตกต่ำเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน ขาดแคลนแรงงานจ้างตัดแต่งกิ่งและเก็บเกี่ยว และขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง โดยมีข้อเสนอแนะให้รัฐมีมาตรการช่วยเหลือต่อไป

คำสำคัญ การผลิตกาแฟ การตลาดกาแฟ จังหวัดชุมพร

*นักศึกษาลำดับสูงสุดเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช obee@windowslive.com

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pornchulee.nil@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sunan.see@stou.ac.th

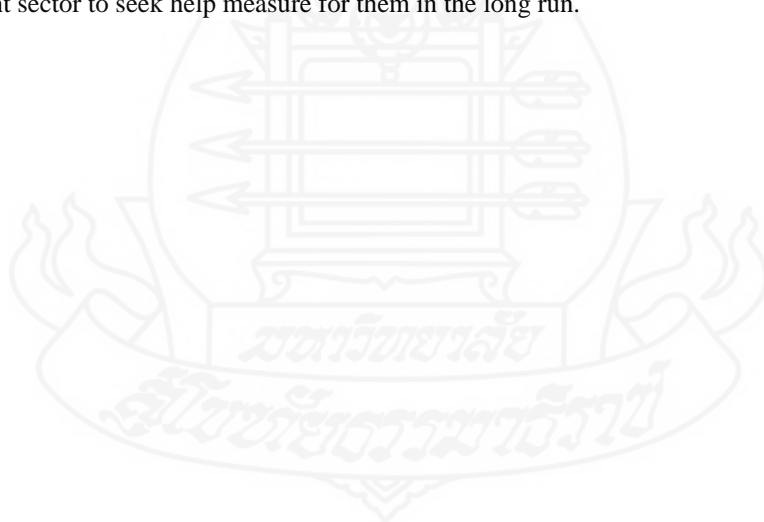
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) socio-economic condition (2) coffee production condition (3) coffee marketing condition (4) problems and suggestions for coffee production and marketing by farmers in Chumphon Province.

Population in this research was a number of 12,858 coffee farmers in Chumphon Province and 388 farmers as sample group by simple random. Data gathering by structured interview and the obtained data was analyzed by computer program. Statistics used included frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean and standard deviation.

Research findings were as follows. (1) Most of the farmers were male with the average age at 45.63 years. They completed lower secondary school. The average number of their family member was 3.67 persons. Their receiving agricultural information from personal media was at medium level. Their average planted area was 11.72 rai. The average labor in their family was 2.13 persons. Their average income from coffee production in the year 2012 was 338,945.49 baht/rai. Their average expense on coffee production was 43,660.16 baht/rai. Farmers spent their own capital for coffee production. (2) They planted Robusta and propagated on plain in loose soil, spacing 3x3 m. digging a hole and grooving bottom hole with rock phosphate. Selected seeds for further propagation would be 8-10 year-old coffee trees. Scattering chemical fertilizer was used at the preparation stage, flowering stage, yielding stage with the average yield at 50.21, 46.23 and 65.51 kg/rai respectively. Prevention of pest was done by labor while eradication of weed flora by chemical substance. Lawn-mower Farmers trimmed small branches of coffee trees after harvest. For harvest, farmers would observe coffee beans color as the indicator for harvest. (3) Their average yield of coffee was 193.38 kg/rai. Mostly coffee was purchased by middle man because of quickly convenience. Farmers collected their own products. Source of wholesale and retail price was from local and neighboring merchants. Price was fixed by merchants who wanted to buy coffee. Farmers would receive all of the money when they sold out their products each time. (4) Farmers problem on costly fertilizer and chemical substance was at the highest level while their problems at high level included low price and uncertain price of coffee products, lack of hired labor to trim branches and harvest, lack of water source in the dry season. They suggested the government sector to seek help measure for them in the long run.

Keywords: Coffee Production, Coffee Marketing, Chumphon Province